

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN NGÀNH THIẾT KẾ THỜI TRANG Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG TRONG BỐI CẢNH ĐỔI MỚI GIÁO DỤC HIỆN NAY

MANAGEMENT METHOD OF STUDENTS' LEARNING ACTIVITIES OF FASHION DESIGN MAJOR AT VAN LANG UNIVERISTY IN THE CONTEXT OF CURRENT INNOVATIVE EDUCATION

TRẦN THỊ MỸ DUYÊN^(*)

TÓM TẮT: *Quản lý hoạt động học tập của sinh viên là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của công tác giáo dục trong nhà trường. Quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang là: Thường xuyên giáo dục mục tiêu, yêu cầu đào tạo, xây dựng động cơ, thái độ học tập đúng đắn cho sinh viên; Đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy học và tăng cường hoạt động nghiên cứu khoa học của sinh viên; Hướng dẫn sinh viên xây dựng kế hoạch học tập, phương pháp, kỹ năng tự học, tự nghiên cứu; Phát huy vai trò của giảng viên trong tổ chức hoạt động học tập của sinh viên; Bảo đảm tốt giáo trình, tài liệu và phương tiện, đồ dùng học tập cho sinh viên; Thực hiện nghiêm quy trình, phương thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên.*

Từ khóa: *hoạt động học tập, quản lý, sinh viên, ngành thời trang, Trường Đại học Văn Lang*

ABSTRACT: *Managing students' learning activities is one of the key tasks of school education. Managing the learning activities of students in fashion design is: educational goals and requirements training, building motivation, proper learning attitudes for students; Strongly renovate teaching methods and enhance scientific research activities among students; Guide students to develop study plans, methods, self-study and self- research skills; Promote the role of trainers in student learning activities; Ensuring good teaching materials and facilities for students; Strictly follows the process, methods of examination and evaluation of students' learning outcomes.*

Key words: *learning, management, students, fashion design major, Van Lang University*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời gian qua, Trường Đại học Văn Lang đã tập trung nỗ lực vào nâng cao chất lượng đào tạo nhằm hướng tới mục tiêu đến năm 2020 đạt chuẩn quốc gia ở cấp độ cao nhất về kiểm định chất lượng trường đại học. Theo đó, Hội đồng quản trị và Ban

giám hiệu nhà trường đã tập trung chỉ đạo thực hiện khâu đột phá về chất lượng đào tạo thông qua việc tổ chức quá trình dạy học theo hướng lấy người học làm trung tâm, tăng cường vận dụng phương pháp dạy học tích cực. Đây là nguyên nhân trực tiếp, có ảnh hưởng mạnh mẽ đến quản lý hoạt động

^(*) ThS. Trường Đại học Văn Lang, Email: tranthimyduyen@vanlanguni.edu.vn

học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang ở Trường Đại học Văn Lang.

2. NỘI DUNG

Hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang là hoạt động học tập nghề nghiệp trong ngành khối mỹ thuật, trong quá trình học tập sinh viên được trang bị những kiến thức về mỹ thuật, hội họa, văn hóa nghệ thuật và kiến thức chuyên sâu về lĩnh vực thiết kế thời trang: phác thảo và phát triển mẫu, thiết kế và sáng tạo hiệu ứng chất liệu cho trang phục, thiết kế phụ trang, kỹ thuật tạo mẫu cho trang phục; rèn luyện các kỹ xảo, kỹ năng và thực hiện các bài tập; vận dụng các kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo, năng lực tự học, tự nghiên cứu vào giải quyết các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học và lao động sáng tạo nghệ thuật trong lĩnh vực thiết kế thời trang, có thể thực hiện các bộ sưu tập thời trang của chính mình hoặc xây dựng một nhãn hiệu thời trang theo phong cách riêng.

Trường Đại học Văn Lang luôn chú trọng đội ngũ sinh viên, xem đó là tài sản quý giá nhất của mình. Quan điểm này được quán triệt trong mọi hoạt động của nhà trường. Trường đã đề ra các biện pháp cụ thể để làm tốt công tác đối với sinh viên, ngay từ khi sinh viên chuẩn bị vào trường cho đến khi tốt nghiệp. Do đó, tính tích cực, chủ động, sáng tạo của sinh viên đã được khơi dậy và phát huy trong dạy học. Đến lượt mình, chính tính tích cực, chủ động, tự giác của sinh viên lại tạo thuận lợi cho việc quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang.

Để bảo đảm chất lượng đào tạo, tăng sức thu hút đối với người học Trường Đại học Văn Lang đã coi trọng việc đầu tư cơ sở

vật chất – kỹ thuật, tăng cường trang thiết bị dạy học, hệ thống mạng máy tính, hoàn thiện thư viện, phòng thí nghiệm, phòng mô phỏng, phòng multimedia, xưởng thực hành, họa thất, studio,... Điều kiện cơ sở vật chất – kỹ thuật hiện đại đã cho phép triển khai những hoạt động dạy học thuận lợi hơn, các hoạt động sáng tạo của sinh viên ngành thiết kế thời trang có điều kiện thực hiện được dễ dàng hơn.

Tuy nhiên, vẫn tồn tại một số hạn chế trong hoạt động học tập và quản lý hoạt động học tập của sinh viên như: thói quen học tập thụ động, truyền thụ một chiều trong đào tạo đại học còn khá nặng,...

Sinh viên ngành thiết kế thời trang khi vào học tại Trường Đại học Văn Lang mặc dù đã được tuyển chọn về trình độ học vấn và năng khiếu mỹ thuật, nhưng nhà trường vẫn chưa thể đánh giá được đầy đủ kỹ năng, phương pháp học tập của các em. Do đó, một số sinh viên vẫn có thói quen học tập thụ động, máy móc. Bên cạnh đó, một bộ phận giảng viên chưa tích cực vận dụng phương pháp dạy học tích cực, vì vậy lối truyền thụ một chiều trong dạy học chậm được khắc phục. Những điều đó đang thực sự là nguyên nhân của sự hạn chế trong quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang tại Trường Đại học Văn Lang trong thời gian qua.

Một bộ phận cán bộ quản lý và giảng viên chưa thực sự quan tâm đến việc tổ chức hoạt động học tập của sinh viên. Trong quá trình học tập, không ít sinh viên có nhu cầu được giao nhiệm vụ học tập cụ thể, được chỉ dẫn cách học, cách rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp, nhưng một bộ phận giảng viên chưa thực sự quan tâm tới nhu

cầu đó. Vì thế, qua tọa đàm, trao đổi với sinh viên, nhiều sinh viên mong muốn giảng viên các bộ môn sâu sát hơn nữa trong tổ chức, hướng dẫn cho sinh viên học tập. Một số sinh viên đề nghị nhà trường cần có quy định cụ thể hơn về việc tổ chức cho giảng viên nắm và giải đáp các thắc mắc của sinh viên trong quá trình dạy học. Tóm lại, sinh viên đòi hỏi giảng viên quan tâm hơn nữa đến tổ chức hoạt động học tập, nhất là hoạt động tự học của họ.

Điều kiện bảo đảm cho các hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang chưa phong phú (nhất là về tài liệu tham khảo và phương tiện thực hành nghề thiết kế thời trang). Trong thời gian qua, Trường Đại học Văn Lang đã có những cố gắng nhất định trong tổ chức biên soạn giáo trình, nhưng đứng trước yêu cầu hội nhập quốc tế trên lĩnh vực thiết kế thời trang, ngoài giáo trình, sinh viên rất cần cập nhật những phát triển mới trong lĩnh vực thời trang. Tuy nhiên, hiện nay điều kiện bảo đảm về tài liệu chuyên khảo về ngành thiết kế thời trang ở Trường Đại học Văn Lang chưa phong phú. Bên cạnh đó, phương tiện thực hành nghề thiết kế thời trang lại có hạn. Điều đó ít nhiều gây trở ngại cho hoạt động tự học và sáng tạo của sinh viên ngành thiết kế thời trang.

Đời sống sinh hoạt của nhiều sinh viên vẫn còn có những khó khăn, bất cập, lượng sinh viên của Trường Đại học Văn Lang khá lớn, ký túc xá của nhà trường đảm bảo chỗ ở và sinh hoạt cho khoảng 600 sinh viên, do đó phần lớn sinh viên phải tự lo chỗ ở. Mặt khác, sinh viên của nhà trường có nhiều em xuất thân từ các gia đình người lao động có mức thu nhập trung bình và

thấp. Tất cả những điều đó làm cho đời sống sinh hoạt của nhiều sinh viên gặp không ít khó khăn. Do đó, sinh viên không thể toàn tâm, toàn ý tập trung cho việc học tập. Đây cũng là một trở ngại cần được tính đến trong quản lý hoạt động học tập của sinh viên. Để khắc phục những hạn chế bất cập trong hoạt động học tập và quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành thiết kế thời trang ở Trường Đại học Văn Lang cần thực hiện đồng bộ các biện pháp sau:

Một là: Tổ chức tốt các hoạt động giáo dục mục tiêu, yêu cầu đào tạo, xây dựng động cơ, thái độ học tập đúng đắn cho sinh viên.

Trong giáo dục hiện đại, người học luôn ở vị trí trung tâm của mọi hoạt động dạy học, nhưng để phát huy được vai trò to lớn đó thì nhà trường phải nâng cao tính tích cực, chủ động, sáng tạo và tự giác học tập, rèn luyện của họ. Để làm được điều đó, trước hết cần tổ chức linh hoạt các hình thức phổ biến, quán triệt nhằm nâng cao nhận thức của sinh viên về mục tiêu, yêu cầu đào tạo của ngành thiết kế thời trang, chỉ rõ những tiêu chí họ phải phấn đấu đạt được về phẩm chất chính trị, đạo đức; kiến thức, kỹ năng nghề nghiệp, năng lực nghiên cứu và sáng tạo; sức khỏe; trách nhiệm nghề nghiệp, khả năng thích ứng với nhu cầu thị trường lao động. Thông qua hoạt động của các đoàn thể chính trị của nhà trường và doanh nghiệp tổ chức: các cuộc thi, hội thảo về nhu cầu xã hội của ngành tạo nên sự thôi thúc bên trong mỗi sinh viên sự chiếm lĩnh được kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo, phẩm chất, năng lực cần thiết và trách nhiệm khi theo học ngành này. Từ đó hình thành sự đam

mê nhiệt huyết trong lĩnh vực thiết kế thời trang nhằm hình thành động cơ học tập cho sinh viên góp, phần biến quá trình đào tạo thành tự đào tạo.

Hai là: Đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy học và tăng cường hoạt động nghiên cứu khoa học của sinh viên.

Chiến lược phát triển giáo dục 2011 – 2020 được ban hành kèm theo Quyết định số 711/QĐ-TTg ngày 13 tháng 6 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ đã đề ra giải pháp, “Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học và đánh giá kết quả học tập, rèn luyện theo hướng phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo và năng lực tự học của người học” [2]. Qua đây, chúng ta hiểu rằng, giải quyết vấn đề tích cực hóa hoạt động học tập của sinh viên phải bằng đổi mới phương pháp học tập và tăng cường tự học, tự nghiên cứu của sinh viên. Điều này cũng hoàn toàn đúng với việc quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành Thiết kế thời trang ở Trường Đại học Văn Lang. Để tổ chức, chỉ đạo có kết quả đổi mới phương pháp dạy học nâng cao chất lượng các hình thức dạy học thực hành và nghiên cứu khoa học của sinh viên ngành thiết kế thời trang, các cán bộ quản lý và giảng viên cần tập trung làm tốt các công việc chủ yếu sau: hoàn thiện nội dung dạy học các bộ môn chuyên ngành thiết kế thời trang theo học chế tín chỉ; tăng cường vận dụng phương pháp dạy học tích cực và hướng dẫn sinh viên phương pháp tự học, tự nghiên cứu, thông tin những kiến thức cốt lõi của từng bài giảng theo hướng giải quyết cụ thể vấn đề; tăng yêu cầu đòi hỏi để sinh viên phải tìm tòi; nắm kiến thức và rèn luyện kỹ năng nghề nghiệp của mình. Đồng thời, trong

từng bài giảng mỗi giảng viên phải có trách nhiệm hướng dẫn nội dung, phương pháp tự học, tự nghiên cứu cho sinh viên, phải giảm dần sự chi phối và áp đặt ý tưởng của giảng viên sinh viên. Làm được như vậy, bài giảng của giảng viên sẽ là sự khởi đầu cho quá trình tự học, tự nghiên cứu của sinh viên nhằm hình thành sự phát triển tư duy độc lập, chủ động sáng tạo, và khả năng tự đào tạo của sinh viên.

Ba là: Tổ chức bồi dưỡng và hướng dẫn sinh viên về xây dựng kế hoạch học tập, phương pháp, kỹ năng tự học, tự nghiên cứu.

Sinh viên là chủ thể trong hoạt động học tập, nhất là việc tự học. Vì vậy, để quản lý hoạt động này, các chủ thể quản lý giáo dục cần phải nâng cao trình độ của sinh viên trong việc xác lập kế hoạch, cũng như vận dụng các phương pháp và kỹ năng tự học của bản thân. Có nhiều phương pháp cách thức nâng cao trình độ nêu trên của sinh viên, nhưng với tư cách là nhà quản lý, mọi cán bộ, giảng viên Trường Đại học Văn Lang cần giúp đỡ sinh viên xây dựng kế hoạch học tập và rèn luyện phương pháp, cũng như kỹ năng tự học bằng những việc làm cụ thể như: cán bộ quản lý, giảng viên làm tròn trách nhiệm cố vấn cho sinh viên xây dựng kế hoạch học tập, định hướng và thúc đẩy hoạt động tự học tập, tự nghiên cứu của sinh viên, tổ chức cho sinh viên thảo luận, trao đổi về phương pháp tự học và kỹ năng nghiên cứu.

Bốn là: Phát huy vai trò của giảng viên trong tổ chức hoạt động học tập của sinh viên

Tăng cường giao nhiệm vụ học tập cho sinh viên thông qua các bài tập lý thuyết và thực hành.

Vai trò của giảng viên cũng là một nhân tố có tác động lớn đến việc nâng cao ý thức tự học của sinh viên, giảng viên là người tổ chức hoạt động học tập cho sinh viên không chỉ trên giảng đường mà cả trong tự học. Việc tổ chức hoạt động học tập trên giảng đường được thực hiện thông qua xác định mục tiêu, lựa chọn nội dung, vận dụng phương pháp, hình thức dạy học. Điều này đã được bàn ở các biện pháp trước, vì vậy, ở đây chúng tôi chỉ tập trung đề cập đến cách thức tác động của giảng viên nhằm tổ chức tốt hoạt động tự học của sinh viên. Bất kỳ hoạt động nào chỉ diễn ra khi chủ thể ý thức được đối tượng của hoạt động đó, vì vậy giảng viên muốn tổ chức hoạt động tự học của sinh viên trước hết phải làm cho họ nhận thức được đối tượng họ có trách nhiệm phải chiếm lĩnh trong thời gian tự học. Để làm được việc đó, giảng viên phải giao nhiệm vụ cho sinh viên sau mỗi bài giảng. Ban giám hiệu, trưởng các khoa, bộ môn phải phê phán quan niệm sai lầm của một bộ phận giảng viên rằng, *“tự học là việc của sinh viên, giảng viên không cần can thiệp”*.

Năm là: Bảo đảm tốt giáo trình, tài liệu và phương tiện, đồ dùng học tập cho sinh viên

“Giáo trình, tài liệu và phương tiện, đồ dùng học tập của sinh viên là một bộ phận cơ sở vật chất – kỹ thuật, phương tiện dạy học của trường” [3]. Hiện nay, cơ sở vật chất – kỹ thuật của Trường Đại học Văn Lang chủ yếu được dùng chung cho các ngành đào tạo. Do đó, bảo đảm tốt giáo trình, tài liệu và phương tiện, đồ dùng học tập cho sinh viên phải được giải quyết thông qua biện pháp tổng thể xây dựng và

phát triển cơ sở vật chất – kỹ thuật của nhà trường.

Cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học của Trường Đại học Văn Lang bao gồm rất nhiều hạng mục từ giảng đường, phòng thí nghiệm, trung tâm thực hành, thư viện, hệ thống công nghệ thông tin, trang thiết bị dạy học, nhà thi đấu thể thao tổng hợp,... Để phát huy tác dụng tài nguyên cơ sở vật chất – kỹ thuật, ban giám hiệu và các cơ quan quản lý của nhà trường phải nắm vững thực lực, chất lượng và hiệu quả sử dụng chúng trong đào tạo. Đồng thời, dự báo được sự phát triển của nhiệm vụ đào tạo để hoạch định kế hoạch phát triển cơ sở vật chất – kỹ thuật của nhà trường. Trên cơ sở kế hoạch đó, các chủ thể quản lý giáo dục của nhà trường theo quyền hạn, trách nhiệm của mình tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch một cách thiết thực và tiết kiệm. Ban giám hiệu và các cơ quan quản lý cần lưu tâm đến đặc điểm riêng của từng ngành đào tạo, ngành thiết kế thời trang là ngành mới được đưa vào đào tạo tại nhà trường, do đó nhu cầu phát triển trang thiết bị dạy học phục vụ cho ngành đào tạo này rất lớn. Để tránh tình trạng “dạy chay, học chay” trong đào tạo các nhà thiết kế thời trang, nhà trường phải có sự đầu tư cho việc mua sắm các máy móc, thiết bị phục vụ dạy học và thực hành thiết kế thời trang.

“Nâng trình độ khai thác, sử dụng trang thiết bị dạy học cho giảng viên và sinh viên. Đầu tư phát triển công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy học, cho phép giảng viên, sinh viên truy cập thông tin dễ dàng và nhanh chóng, tạo được sự hấp dẫn và sự hứng thú học tập” [1]. Những việc làm trên chỉ thực sự có ý nghĩa

khi giảng viên và sinh viên biết khai thác, sử dụng chúng một cách có hiệu quả. Vì vậy, cùng với việc đầu tư trang thiết bị dạy học và đưa vào sử dụng những phần mềm dạy học mới, ban giám hiệu và các cơ quan, khoa phải tổ chức tốt việc chuyển giao công nghệ và tập huấn cho giảng viên, hướng dẫn cho sinh viên các kỹ năng khai thác, sử dụng, bảo quản những trang bị và công nghệ mới.

Sáu là: Thực hiện nghiêm quy trình, phương thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên.

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên có tác động rất mạnh đến sự nỗ lực, cố gắng của họ trong hoạt động học tập. Để nắm thông tin chính xác chất lượng đào tạo và thúc đẩy hoạt động học tập, các chủ thể quản lý và giảng viên phải làm tốt chức năng kiểm tra, đánh giá trong quản lý dạy học. Điều đó đòi hỏi ban giám hiệu và trưởng các khoa, bộ môn cần quan tâm giải quyết.

Để công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên diễn ra nghiêm túc,

trước hết cấp ủy Đảng, ban giám hiệu phải đề cao trách nhiệm lãnh đạo, tổ chức quản lý và điều hành của mình và lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, đặc biệt là phòng đào tạo và công tác sinh viên và các khoa chuyên ngành tổ chức tốt các đợt kiểm tra, đánh giá, nhất là các kỳ thi.

3. KẾT LUẬN

Tóm lại, hệ thống các biện pháp quản lý hoạt động học tập của sinh viên ngành Thiết kế thời trang ở Trường Đại học Văn Lang, Thành phố Hồ Chí Minh là sự hòa quyện những cách thức, phương pháp tác động chung tới mọi sinh viên và những yêu cầu cụ thể trong tạo ra những điều kiện bảo đảm chất lượng học tập của sinh viên ngành nói trên. Mỗi biện pháp hướng tới một mục tiêu xác định và được triển khai theo những nội dung riêng biệt, nhưng lại quan hệ mật thiết với các biện pháp khác, chi phối và tạo điều kiện cho những biện pháp khác tiến hành được thuận lợi. Vì vậy, ta phải thực hiện đồng bộ các biện pháp quản lý đã được nêu ra trên đây.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đặng Quốc Bảo, Nguyễn Đắc Hưng (2004), *Giáo dục Việt Nam hướng tới tương lai, vấn đề và giải pháp*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
2. Chính phủ nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2012), *Chiến lược phát triển Giáo dục 2011 – 2020*, Ban hành kèm theo Quyết định số 711/QĐ-TTg ngày 13 tháng 6 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ.
3. Nguyễn Quốc Chí, Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2004), *Quản lý các cơ sở giáo dục - đào tạo*, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 10/08/2017. Ngày biên tập xong: 15/08/2017. Duyệt đăng: 18/10/2017